Syv sind

Af Lotte Kaa Andersen

Tak til Statens Kunstfond for rejselegat og til Institutionen San Cataldo for stipendieophold.

For konkret hjælp, samtaler og opmuntring vil jeg gerne takke Mads, Mathias, Alexander og Lars Kaa Andersen, Mimi Diego, Silvia, José og Maria Barba, Birgitte Barkholt, Hanne Skyberg, Jens Nielsen og Jacob Søndergaard.

Til min stærke mor

Cille

De sidder fastspændt i familiebilen, far, mor, børn. Klokken er 10.30, de skal være i lufthavnen om en halv time, altid for sent på den. Tre uger i Sydfrankrig, de har lejet et lille hus i bjergene. Der er citrontræer i haven og adgang til pool, hun har brugt lang tid på at finde det helt rigtige. De skal drikke kaffe og spise croissanter i pittoreske småbyer med torve og fortovscafeer, se de lokale spille boule, gamle mænd med kasketter og stråhatte, ældre kvinder i mønstrede sommerkjoler med udvendige lommer og flade sko. Hele foråret har hun haft en masse billeder i hovedet af alt det, de skal. De skal svømme i Middelhavet og spise friske skaldyr fra store ridsede stålfade. De skal vise børnene et rigtigt fransk madmarked. Store kringlede peberfrugter, overdådigt stablet, abrikoser i vild orange, hjemmelavede oste og olier, syltetøj og honning i smukke gamle glas. I guidebogen har hun læst om et marked i en gammel hyggelig by, hun har set for sig, hvordan de skal gå rundt mellem boderne og dufte til håndlavede sæber, se på gademusikanter og smage på det hele, crêpes, brød, oliven. Det er det, hun har set frem til, det er nu, det sker. Hun skæver til hans side, har han overhovedet hørt efter, hvad hun har sagt? Han lytter til musik på sin telefon og trommer på rattet, som om alt er godt. Han rammer en ujævn rytme med én finger. Tap, tap, tap, op og ned med den finger, nonstop, lige siden de kørte ud af indkørslen, han bliver ved. Hun stirrer ud af sideruden, overfladisk vejrtrækning, anstrengte synkebevægelser. Hun kan mærke det stige op igen, børnene småsnakker på bagsædet. Ask klæder sig altid rigtigt på til lejligheden. Skarpe lyseblå skjorter og blanke sorte sko på job. I weekenden og på ferier er han casual i jeans og chinos. Hans omhyggeligt motionerede krop, det velventilerede hjerte. Pæne negle, pænt hår, pæne træk. På engelsk ville man kalde ham *flawless*. Hun registrerer hver en bevægelse, leder efter en indrømmelse, en sprække i alt det pæne. Han trækker vejret dybt ind, læner sig helt tilbage i bilsædet og kører en hånd hen over hagen, strammer kæbemusklerne. Sidder han virkelig der, helt skamløst, og glæder sig til ferien! Eller, er han påtaget afslappet, ligger der en tilbagetrækning i den hånd, den eftertænksomme hånd, der gnider hagen? Ved han det godt, ved han, hvad han har gjort? Den hvide ledning fra høretelefonerne løber ned over brystkassen og går i ét med T-shirten, alt matcher, det er ikke engang noget, han tænker over. Hun undersøger koncentreret sine neglebånd på begge hænder, sitrende, desorganiseret, rasende. Hvad skal hun gøre, børnene glæder sig, alt er pakket, de er lige kørt hjemmefra, de har talt om den tur i månedsvis. Hun mærker hans blik, han scanner hendes profil. Han ved det godt, han spiller bare spillet, kryber udenom. Han slipper rattet med højre hånd, klapper hende på låret. Trøstende, spørgende, opmuntrende, måske ligefrem kærligt. *Skal vi være gode venner igen, vi må videre, kom nu, det skal nok gå,* et eller andet, sådan et klap kan betyde så

meget, hun kan vel lægge det i det, hun vil. Hvis han vil hende noget, må han sige det. Hun kigger væk, han lægger hånden tilbage på rattet, den påståelige trommesolo igen. Nu giver han sig også til at fløjte. Han blæser en dum, hjemmelavet melodi ud mellem spidsede læber, og dér sker det for hende. Det er fløjteriet og en diskret nikken med hovedet, der gør det. Pludselig ved hun, hvad hun skal. Klokken 10.37, i en grå Audi stationcar på vej mod Kastrup Lufthavn, går det op for Cille, at hun er et frit menneske. Hun ved selv, hvad der er det rigtige, hun definerer selv, hvad hun vil være med til. Og hun vil ikke sidde her og lade som ingenting. I det sidste kryds på Strandvejen, hvor Hellerup bliver til Østerbro, afbryder hun koncerten. Hun prikker sin mand på armen og ser direkte på ham.

- Stop lige bilen.
- Hvorfor det, er der noget?

Han river høretelefonerne ud af ørerne og ser forvirret på hende. En nerve dirrer ved venstre øje. Han har kontrol over det meste, men huden omkring øjnene lever sit eget liv.

- Sæt mig af.
- Hvad mener du?
- Stop bilen, sagde jeg. Jeg tager ikke med.
- *Hvad?* Hold nu op, skat.

Hun bider sig i læben og ser hurtigt over på bagsædet. Hun dæmper stemmen lidt, en lav hvislen mellem sammenbidte tænder.

- Sæt mig af. Jeg kan ikke det her, *stop nu den bil!*

  Han blinker af og holder ind til siden, ét stort spørgsmålstegn. Tobias læner sig frem i sædet og betragter sine forældre med store øjne under de rynkede bryn.

Hun signalerer, at de må tale sammen udenfor.

De går om bag bilen.

- Hvad er der nu? Vi har altså ikke tid til det her.

  Han sukker og læner sig træt op ad det fyldte bagagerum.
- Jeg kan ikke holde det her ud, jeg tager ikke med på den ferie.

Han ryster på hovedet og smiler, en anstrengt grimasse.

- Hvad mener du? Det er dig, der har arrangeret det hele! Du kan sgu da ikke springe fra vores fælles sommerferie nu, to timer før vi skal flyve.
- Jeg er nødt til at være mig selv, jeg har brug for at tænke mig om.
  Han ser på hende, som om hun er momentant sindssyg.
- Tænke dig om! Hvad er der at tænke over? Vi er ikke helt enige, vi skændtes lidt i går, det har ikke været vores bedste uge, men vi kommer videre. Kom nu, pus. Bliv nu god igen, ikke. Hey, vi skal på ferie, det bliver fantastisk!
  Han lægger hovedet på skrå og rækker ud efter hende, hun træder et skridt tilbage.
- Du må tage af sted med børnene alene. Jeg tager min kuffert. Det kan ikke være på andre måder.
- Cille for fanden, det gør du bare ikke, det der! Du kan da ikke gå på den måde. Du er nødt til at være her med os. Med Tara og Tobias!
  Han ryster på hovedet, vantro. Tryglende kommanderende bevægelser med opadvendte håndflader som om han håber på hjælp fra himlen.
- Tænk lige på dem. Hvad er det her for noget, lad nu være med at være så teatralsk.
- Du forstår åbenbart stadig ingenting. Vi har været gift i tolv år, og alligevel er det nogle gange som om, vi slet ikke kender hinanden. Vi bliver ved med at begå de samme fejl. Vi undgår de svære snakke, vi kommer aldrig til bunds, for så besinder vi os, for husfredens skyld, vi glatter ud og kommer videre. Vi tager ikke os selv alvorligt. I går var det som om, jeg forstod noget nyt om os to, pludselig så jeg det. Nu tager jeg mig selv alvorligt. Jeg står af her, jeg skal ikke på nogen ferie med dig.
- Hvad fanden foregår der, er du klar over, hvad det er, du står og siger. Du kan da ikke bare gå.
- Det er som om, det hele er noget, vi leger. Du kan ikke sige det, du sagde til mig i aftes og så bare sidde derinde i bilen og holde din egen lille fest. Du kan ikke fyre sådan noget af, og så tager vi flyveren til Nice og kører hen til vores hyggelige feriehus og leger happy family. Det går ikke, jeg vil ikke være med til det mere.
- Okay. Godt. Så lad os komme til bunds, som du siger. Lad os bruge ferien på det. Nu tager vi det lige helt roligt og får snakket om det hele de næste tre uger, vi skal nok finde ud af det.
- Jeg er nødt til at være alene lidt.
- Men, det er jo helt sindssygt, det her, kan du ikke se det?
  Han griber ud efter hendes hånd.
- Kom nu, Cillemus, vær nu sød. Du gør mig helt bange.

- Lad være med det der. Jeg tager min kuffert, og hvis I kører nu, kan I stadig nå det. Nu siger jeg farvel til børnene, og så må du sørge for, at de får en god ferie. Det skal du love mig, det er du nødt til.
- Så tager vi sgu heller ikke af sted. Jeg rejser ikke alene på nogen goddamn familieferie!
- Vi to skal ikke være sammen her i sommer. Nu tager du af sted med børnene, det er det eneste rigtige.
- Det mener du bare ikke! Du har et ansvar!
- Jeg tager netop ansvar lige nu, jeg har også et ansvar for mig selv.
- Du er mor, Cille! Du er mor til to børn, der sidder derinde og glæder sig til at komme på ferie med dig. Med os!
- Jeg er også et menneske, der er kommet i tvivl om det hele.
- Du overreagerer! Du er alt for dramatisk. Du er nødt til at blive, så vi kan få snakket om tingene. Du kan ikke bare gå fra problemerne. Tag nu med! Vi skal lige lidt væk, så vi kan se på det hele med friske øjne. Hey?

Stemmen er blød, han stryger hende over håret.

- Jeg kan ikke. Hør nu, hvad jeg siger!

Hendes ansigt revner, hun står helt stille og ser ned i asfalten et øjeblik. Så samler hun sig, retter ryggen, tørrer sig med bagsiden af hånden, åbner bagagerummet og lirker sin kuffert ud af stakken.

- Cille, for helvede. Er det så forbi, betyder jeg ikke noget for dig mere, bare sådan?
- Jeg ved det ikke. Jeg ved ikke, om vi kan lære noget af det her, jeg ved ingenting, lige nu skal jeg bare væk.
- Sig, hvad der skal til. Sig, hvad jeg skal gøre.
- Nu siger jeg farvel til børnene, stille og roligt, og så må du berolige dem, tage dig tid, det skal du love mig, du må snakke med dem.
- Cille.

Han synker ned på fortovskanten og gemmer ansigtet i hænderne.

Line

Hun går ikke efter noget bestemt, hun har egentlig ikke brug for noget, alligevel stiger pulsen, sanserne skærpes, lysten vækkes. Hun bliver revet med af den kollektive rus, når hun hvirvles gennem karruseldøren og indånder den kølige airconditionerede luft. Det er svært at fokusere, svært at vælge, kroppen dirrer af forventning. På et stort kort i foyeren danner hun sig et overblik og lægger en rute for at nå forbi sine yndlingsmærker. De tre- og firecifrede beløb i dirham og dollars er vilkårlige tal, som hun accepterer med lette tryk på grønne knapper. Det er, som om det ikke er rigtige penge, alle andre gør det jo også. Dubai Mall er verdens største indkøbscenter, planetens mest besøgte bygning. En gigantisk afkølet tax free zone, hvor alt kan lade sig gøre. Hun køber et par sko og to kjoler i det snit, Peter godt kan lide, lidt undertøj, et par bukser, et par bluser, det meste i silke. Silke er godt i varmen, hun prøver at tilpasse sig, det er et spørgsmål om overlevelse. Hun går ind til en frisør og spørger, om de har en ledig tid. Hendes hår bliver klippet og lysnet, ikke meget, men nok til, at hun kan gå derfra som en tydeligere version af sig selv. På vejen ud giver hun frisøren, kassepigen og dørmanden drikkepenge. Da hun passerer et stort spejl, retter hun ryggen og går pænt. Hun sætter sig på en sushibar for at spise lidt frokost og drikke et glas vin. De glitrede æsker og eksklusive kartonposer med internationale logoer står omkring hende som taksigelser, rituelt udstyr, offergaver til en gavmild gud. Hun betaler og føler sig let. Inden hun går ud og finder en taxa, husker hun at købe en skjorte og to par strømper til Peter. Hun får det pakket pænt ind, hun vil lægge det på hans seng som en gave. Hun går forbi et fransk konditori og køber macarons med til senere. Måske får de lyst til at sidde på balkonen efter middagen og kigge ud i natten. I taxaen lægger hun poserne ind i hinanden i flere lag som hemmelige russiske babushkadukker, hun vil ikke ligne en shoppegal turist. Mange af de andre kunder i Dubai Mall havde langt flere poser, nogle af de lokale kvinder havde ligefrem bærere med. Da hun ankommer til det hvide hotel, kan hun gå værdigt gennem lobbyen med bare to indkøbsposer. Hun har næsten fået en ny garderobe og et helt nyt udseende på de fem-seks timer, hun har været væk, hun føler sig forfrisket, elegant, ny. Den nye kvinde går op på værelset, hun klipper mærkerne af tøjet og hænger det ind i skabet, blander nyt og gammelt, gemmer poserne væk, tager et bad. Hun smører sig ind i aromatisk olie, barberer ben og armhuler. Så går hun ned i hotellets beautyafdeling og får en pedicure. Hun vil gøre sig fin, til han kommer hjem. Senere vil de drikke cocktails i baren og tale om hans dag og om hendes tur til byen. Hun vil fortælle ham om de lokale kvinder med deres masker og slør, de mørke net for deres øjne, deres diskrete virkemidler for at skille sig ud, en smal blondekant på en burka, millimetertynd, næsten usynlig. Et par eksklusive solbriller skubbet op i panden uden på hijabben, en smuk,

velmanicureret hånd, der i et kort glimt titter ud under det mørke stof for så at glide ind bag folderne igen. Deres indkøb af Chanel-tasker, Chanel-makeup, Chanel-undertøj, al den luksus de gemmer til sig selv og manden. Intet er så enkelt, som det ser ud. Når de tildækkede kvinder fra Dubai Mall har sagt farvel til deres chauffører og bærere og kommer hjem, træder de ud deres tunge stoffer som velplejede, forkælede kvinder, de ryster håret og genopfrisker læbestiften, de klipper mærkerne af Chanel-undertøjet og viser sig frem for deres mænd, de holder deres hemmeligheder for sig selv. Nu glemte hun igen at få set den store moské, måske kan hun tage derud i morgen, hun havde også tænkt, at hun skulle arbejde lidt, hun kan ikke få begyndt, ikke fokusere, hun kan ikke finde den kraft, der skal sætte hende i gang. I aften vil hun og Peter tage ud til middag, hun vil tage sin nye kjole på, og senere vil de komme tilbage til den suite, fonden har booket, overstadige og øre af vinen. Måske vil han sige, at han er glad for, at hun tog med ham herned, at de gør det her sammen. En mand skal have sin kvinde ved sin side for at være en hel mand. Det lyder muligvis frygteligt gammeldags, men vis mig den mand, der ikke tænker sådan, vil han måske sige. Uden hende ville han ikke have mod på at begynde en ny tilværelse, han siger det tit, og det er muligvis det, hun sætter mest pris på hos ham. At han har brug for hende. Hun gør livet smukt omkring sig, siger han, hun giver ham lyst til at leve. Lines gang på jorden sammen med Peter er let, og gid det altid må være sådan. Hun savner ikke panikken over at være alene, sove alene, spise alene, dø alene. De økonomiske bekymringer. Før hun mødte ham, var hun besat af dødsannoncer, hun læste alt for mange af dem, levede sig alt for dybt ind i dem, dvælede ved årstal og dødsårsager, analyserede tonen og varmen i annonceteksterne. Hvor værdsat var den døde, hvor elsket, hvor alene, var det et godt liv, var døden kommet pludseligt, eller var den ventet, hun granskede døden gennem de annoncer. Nu er hendes besættelse af de små sort/hvide meddelelser næsten gået i sig selv. Efterhånden kan hun læse dem på linje med avisens øvrige stof. Peter har en beroligende effekt på dødsangsten, han er agent for overblik og rationalitet, det kolde vand på hendes overophedning. Line og hendes hyperaktive nervesystem. Da kosmetologen er færdig med fødderne, spørger hun, om de har tid til at klare bikinilinjen. Den smeltede voks brænder på huden, men resultatet er langt pænere end det, hun selv kan præstere. Endnu en offergave, man må lide for skønheden.